

ŠUMSKI POŽARI

Katastrofa koja se može dogoditi svakog trenutka

Požar je jedna od najsnažnijih sila u prirodi. Požara je oduvijek bilo, no svake godine svjedočimo da traju sve dulje i da je njihova žestina sve veća, a razlog tome su klimatske promjene koje zbog dugotrajnih suša čine šume lakše zapaljivima.

Požare nije moguće u potpunosti spriječiti, ali možemo umanjiti štete i olakšati gašenje provođenjem preventivnih mjera. Te protupožarne aktivnosti čine: odgovorno ponašanje građana i briga o okolišu, obveze lokalne samouprave u provedbi i nadzoru protupožarnih mjera, obveze dionika Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, posebno vatrogasnih i šumarskih organizacija, operativnih snaga i drugih pravnih osoba, osposobljavanje, opremanje i financiranje sudionika protupožarnih aktivnosti, izrada procjena ugroženosti i planova zaštite od požara, itd.

Moderno vatrogastvo mora se prilagoditi sve većim rizicima izbijanja požara.

KAZNE ZA IZAZIVANJE POŽARA

Ukoliko zbog požara nastane materijalna šteta ili netko pogine, odgovorni se za požar izlažu prekršajnim i kaznenim prijavama te zatvorskim kaznama.

- Za izazivanje požara novčane kazne su u iznosu od 1.990 do 19.900 eura, a kazna zatvora do 60 dana. U slučaju nehaja novčane kazne su od 260 do 1.990 eura. Uz kazne predviđene Zakonom o zaštiti od požara odredbe Kaznenog zakona predviđaju i kazne zatvorom od šest mjeseci do 5 godina za dovođenje u opasnost života i imovine uzrokovane požarom. Ukoliko su ova djela učinjena iz nehaja, kazne su do tri godine zatvora.

U slučaju požara nazovite vatrogasce na broj 193 ili Centar 112.

Nakladnik: Hrvatska vatrogasna zajednica
Za nakladnika: Slavko Tucaković, univ. spec. oec.
Naklada: 9 500

Tiskara: Kerschoffset d.o.o.
Fotografije i sheme: Miše Miloslavić, Pexels
Izvori: Vatrozaštitni vodič pri požarima raslinja,
M. Miloslavić / T. Dimitrov
Zagreb, kolovoz 2025.

Izrada publikacije financirana je iz EU projekta „Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima“ -faza 1

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Hrvatske vatrogasne zajednice.

HRVATSKA
VATROGASNA
ZAJEDNICA

Sufinancira
Europska unija

O projektu „Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na brdsko-planinskim i potpomognutim područjima-faza 1“

- Ovim projektom koji traje od 2024. do 2027. godine značajno će se unaprijediti i ojačati otpornost potpomognutih i brdsko-planinskih područja na pojačane rizike od šumskih požara i požara koji su posljedica snažnih klimatskih promjena.
- Ukupni iznos EU bespovratnih sredstava je 30.499.875,29 EUR, dok je ukupna vrijednost projekta 35.882.206,22 EUR.
- Projektne aktivnosti obuhvaćaju: nabavu vatrogasnih vozila za gašenje šumskih požara, nabavu osobne vatrogasne zaštitne opreme za gašenje šumskih požara, nabavu vatrogasnih vozila za vatrogasna vježbališta, upravljanje projektom i administracija, podizanje svijesti javnosti o prevenciji požara te promocija i vidljivost.
- Nabavljena vatrogasna vozila i vatrogasna osobna oprema bit će dodijeljena javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima.
- Provedba promidžbenih i informativnih aktivnosti projekta ima za cilj informirati i jačati svijest stanovništva i drugih ciljanih skupina o značajno promijenjenim klimatskim uvjetima te s tim povezanim pojačanim rizicima od šumskih požara. Preventivne mjere su od presudne važnosti jer sve globalne politike upravo ulaganje u prevenciju vide kao jedan od načina smanjenja rizika od šumskih požara (UN, EC).

Savjeti za građane i lokalnu zajednicu

Nepripremljen okoliš

Kako bi vlasnicima kuća, koji su u neposrednom doticaju sa šumom i drugim raslinjem, život bio sigurniji potrebno je na razini lokalne samouprave:

- izgraditi i održavati pristupne putove, (npr. graditi ih dovoljno široko da njima može proći vatrogasno vozilo) ili na postojećim zbog mogućeg zagušenja reducirati promet (zabraniti parkiranje)
- održavati hidrantsku mrežu i pristupe prirodnim ili umjetnim izvorima vode (bunari, vodospreme, potoci, jezera)
- provesti predavanja i obuku, kako vatrogasaca i drugih službi, tako i građana s naglaskom na gašenje požara raslinja te o opasnostima i ponašanju požara na određenim lokacijama
- uspostaviti suradnju među sudionicima zaštite od požara (npr. pripadnici vatrogasnih postrojbi trebaju surađivati na uređenju okoliša sa šumarima).

Pripremljen okoliš

Građani mogu sami smanjiti rizik od izbijanja i širenja požara na njihove parcele i to:

- održavanjem okućnica sigurnima od požara prorjeđivanjem, orezivanjem i uklanjanjem drveća, granja i mrtvog bilnog otpada koje može biti zahvaćeno požarom
- sadnjom biljaka otpornijih na požar
- uklanjanjem drvene građe, ogrjevnog drva i otpada s parcela i iz neposredne blizine objekata
- redovitim čišćenjem poljoprivrednih površina te kompostiranjem bilnog otpada
- praćenjem odluka lokalne zajednice o zabrani spaljivanja na otvorenom (u ljetnim mjesecima na lokalnoj razini je zabranjena svaka upotreba vatre na otvorenom, uključujući roštiljanje i logorske vatre).

